

ραχὴν τῆς σωματικῆς αὐτοῦ συστάσεως· ἐπαγρυπνεῖ μὲ πρόβλεψιν γε-
λοιώδη εἰς ὅ,τι δύναται νὰ προξενήσῃ βλάβην τινὰ ἐγγύθεν ἢ μακρόθεν
εἰς τὴν υἰεῖαν αὐτοῦ. Ἀκούει τὸν θάνατον τοῦ φίλου ; ἢ ὄψις αὐτοῦ
ὡχρεῖται ὡς νεκροῦ. Βλέπει τὸν νεκρικὸν κράββατον ; παρακλύονται αἱ
δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ φαίνεται ἡμιθανής.

Ζωὴ λοιπὸν πάντοτε εἰς φόβους καὶ ὑποψίας, εἶναι ποτὲ ζωὴ εὐδαί-
μων ; Μὲ τὸν τρόπον τοῦτον ὁ ὑπερφιλόζωος, ἀφανίζει τὸν καθ' αὐτὸ
σκοπὸν τοῦ ζῆν· αὕτη ἡ ὑπερβολικὴ προσκόλλησις εἰς τὴν ζωὴν, οὗτος
ὁ ἄλογος φόβος τοῦ θανάτου, βασανίζει αὐτὸν ἀκαταπαύστως, συντέ-
μνει τὰς ἡμέρας αὐτοῦ, καὶ φέρει αὐτὸν παρὰ καιρὸν εἰς ἐκεῖνο, ὃ φο-
βεῖται καὶ τρέμει παραλόγως. Πάντοτε νομίζει ἑαυτὸν ἐν κινδύνῳ, καὶ
ἂν τῶντι πέσῃ εἰς τινὰ, κινδυνεύει νὰ ἀπολεσθῇ εὐκολώτερα παρὰ
πάντα ἄλλον· διότι ὁ ἄμετρος φόβος ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀνδρίαν
καὶ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος, ἅπερ ἐν τοῖς κινδύνοις εἶναι ἀναγ-
καῖα πρὸς ἀπαλλαγὴν.

Εἰς ποίους δὲ ἐξευτελισμοὺς καὶ ἀτοπήματα δὲν ρίπτει αὐτὸν προ-
σέτι ἡ ὑπερφιλοζωΐα ; αὕτη εἶναι εἰς αὐτὸν τιμὴ, φιλία, συγγένεια καὶ
πατρίς· διὰ νὰ φυλάξῃ τὸ ἄκρον τοῦτο ἀγαθὸν αὐτοῦ, τὴν ζωὴν καὶ
τὴν υἰεῖαν, φεύγει τὸ νὰ ᾔῃ περιποιητικὸς, εὐεργετικὸς καὶ συμπα-
θής· ἀδιαφορεῖ περὶ πάντων· ἄλλο δὲν βλέπει ἐν τῷ κόσμῳ παρὰ ἑαυ-
τόν· περὶ ἄλλου δὲν φροντίζει, εἰμὴ περὶ τῆς υἰεῖας αὐτοῦ. Πῶς τῶ-
ντι δύναται ἡ συμπάθεια νὰ εὕρῃ τόπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἐνῷ ἡ
ὑπερφιλαυτία κατακρατεῖ αὐτὴν ὀλόκληρον ; Πῶς δύναται νὰ ἔχῃ
αἰσθημα ἀγαθοποιῆας ὁ φοβούμενος καὶ ὑποπτευόμενος τὰ πάντα ; Γε-
νοῦ μόνον ἐγγυητὴς τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ δὲν ταράττεται οὐδὲ ἐὰν ἴδῃ
τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ φθειρομένην, τοὺς φίλους πάσχοντας, καὶ τὴν
πατρίδα κινδυνεύουσαν. Εἰπέ πρὸς αὐτὸν ἐξ ἐναντίας, ὅτι ἡ ζωὴ αὐτοῦ
εἶναι ἐν κινδύνῳ· δὲν εἶναι ἀτιμία, ὄρκος, προδοσία, οὐδὲ ἄλλη τις κα-
κία, ἣν δὲν εἶναι ἕτοιμος νὰ πράξῃ.

Ἡ φιλοζωΐα ἐκτραπέῖσα εἰς τοσαύτην ὑπερβολὴν, εἶναι τῶντι πά-
θος αἰσχρὸν, καὶ κακία βλαπτικωτάτη εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου.
Ὅς τις κυριεύεται ὑπὸ τοιούτου πάθους, στερεῖται τῆς ἀναπαύσεως καὶ
τῆς ἐλευθερίας τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· βλάπτει μάλιστα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ
ὑπαρξιν, φερόμενος αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς κίνδυνον. Τὸ πάθος τοῦτο
πνίγει τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς φιλανθρωπίας, ἀφαιρεῖ πᾶσαν εὐθυ-
μίαν, καὶ ἀποχωρίζει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τῆς φύ-
σεως καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὡς παραβάλωμεν ἤδη μὲ τὸν ὑπερφιλόζωον ἄλλον τινὰ, ὅς τις με-
τριάζει καὶ κανονίζει τὴν φυσικὴν ἀγάπην τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Οὗτος φύσει ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν, καὶ θεωρεῖ αὐτὴν ὡς δῶρον δοθὲν εἰς
αὐτὸν παρὰ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ αὐτὸ λογικῶς, καὶ νὰ μεταχει-